

2026 m. kovo 24 d.

Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ seniūnui

El. paštu: lukas.savickas@lrs.lt

Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnei

El. paštu: viktorija.cmilyte@lrs.lt

Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūnei

El. paštu: orinta.leipute@lrs.lt

Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos seniūnui

El. paštu: jaroslav.narkevic@lrs.lt

„Nemuno aušros“ frakcijos seniūnui

El. paštu: remigijus.zemaitaitis@lrs.lt

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnui

El. paštu: laurynas.kasciunas@lrs.lt

Mišriai Seimo narių grupės frakcijos seniūnui

El. paštu: viktoras.fiodorovas@lrs.lt

„INVESTORS‘ FORUM“ PALAIKYMAS VYRIAUSYBĖS SIŪLOMAM ENERGETIKOS REGLAMENTAVIMO PAKEITIMUI¹

„Investors‘ Forum“, atstovaudamas Lietuvoje veikiančius verslus ir investuotojus, vertina ir palaiko Vyriausybės iniciatyvą tobulinti gaminančių vartotojų ir su atsinaujinančia energetika susijusių atsiskaitymo schemų reguliavimą.

Mūsų nariai aktyviai investuoja į energetikos infrastruktūrą, technologijas ir paslaugas, todėl subalansuota ir nuspėjama reguliacinė aplinka yra būtina tolesniam sektoriaus vystymuisi.

Nors „Investors‘ Forum“ narių lūkesčiai nėra visiškai išpildyti, nes kai kurie siūlomos schemos elementai vis dar kelia klausimų, tačiau pripažįstame, kad šiuo metu siūlomas modelis yra kompromisinis ir būtinas žingsnis į priekį siekiant subalansuoti rinkos dalyvių interesus. Taip pat manome, jog siūlomi įstatymų projektai padės pasiekti valstybės strateginius tikslus.

Istoriškai susiformavęs „net-metering“ modelis sudaro palankias sąlygas gaminantiems vartotojams, tačiau kartu kelia reikšmingų iššūkių elektros energijos tiekėjams (tame tarpe ir visuomeniniam bei

---

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/722ec062d12f11f08918e1adc7c5b1ec>

Asociacija „Investors‘ Forum“

Gedimino pr.10 - 9B, Vilnius, LT-01103, Lietuva

Įmonės kodas: 224996640, PVM mokėtojo kodas LT100006916918

Banko sąskaita: LT57 7044 0600 0138 6560

garantiniam tiekėjams), kuriuos lemia gaminančių vartotojų į elektros tinklus patiektos elektros energijos ir vėliau kaupimo laikotarpiu susigražintos elektros energijos vertės skirtumai. Gaminantys vartotojai paprastai elektros energiją gamina dienos metu, kai jos kaina yra žemiausia, o vartoja – ryte ir vakare, kai kaina didesnė, taip pat tam įtakos turi sezoniškumas (žiema – vasara). Tokia situacija, kai atsiskaitoma pagal elektros energijos dvigubos apskaitos (angl. net-metering) modelį gali kelti iššūkių elektros energijos tiekėjams. Tokia situacija, kai atsiskaitoma pagal elektros energijos dvigubos apskaitos (angl. net-metering) modelį gali kelti iššūkių elektros energijos tiekėjams.

Dėl šių elektros energijos verčių neatitikimų tiekėjai patiria finansinį disbalansą, kuris turi neigiamą poveikį tiek jų veiklos stabilumui, tiek elektros energijos tiekimo rinkos konkurencingumui ir gali daryti įtaką kitų elektros energijos vartotojų mokamoms elektros energijos kainoms. Remiantis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) duomenimis, elektros energijos tiekėjų patirtas finansinis disbalansas dėl gaminančių vartotojų į elektros tinklus patiektos ir vėliau kaupimo laikotarpiu susigražintos elektros energijos vertės skirtumo sudarė:

2021-04-01–2022-03-31 laikotarpiu - 1 610 000 Eur,

2022-04-01–2023-03-31 laikotarpiu – 8 230 000 Eur,

2024- 04- 01– 2025-03-31 laikotarpiu – 15 850 000 Eur.

Atitinkamai, nagrinėjamu laikotarpiu vertės neatitikimai dėl gaminančių vartotojų į tinklą patiektos ir vėliau susigražintos elektros energijos kiekio nuosekliai didėjo, o didėjant gaminančių vartotojų skaičiui iki nacionalinėje strategijoje nurodyto tikslo, elektros energijos vertės neatitikimai ir toliau didės.

Pažymėtina, kad elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus atlikto elektros rinkos modeliavimo, kurio metu buvo vertinamas gaminančių vartotojų poveikis elektros energetikos sistemai, rezultatai rodo, kad dėl gaminančių vartotojų generacijos mažėja elektros energijos kaina biržoje dienos metu. Skaičiuojama, kad dėl sumažėjusių elektros energijos rinkos kainų Lietuvoje gaminančių vartotojų plėtros nauda gali siekti nuo 15 500 000 Eur (penkiolikos milijonų penkių šimtų tūkstančių eurų), kai gaminančių vartotojų elektrinių leistina generuoti galia siekia 1,5 GW iki 45 700 000 Eur (keturiasdešimt penkių milijonų septynių šimtų tūkstančių eurų), kai gaminančių vartotojų elektrinių leistina generuoti galia siekia 3 GW.

Siekiant užtikrinti subalansuotą gaminančių vartotojų plėtrą, išvengiant kryžminio subsidijavimo, taip užtikrinant sąžiningas veiklos sąlygas rinkoje bei kartu išsaugant vartotojams patrauklų apskaitos

modelį, AIEĮ ir EEĮ projektais siūloma numatyti, kad elektros energijos tiekėjų veikla, susijusi su pareiga užtikrinti dvišulės apskaitos modelio taikymą gaminantiems vartotojams yra laikoma viešuosius interesus atitinkanti paslauga (toliau – VIAP), ir nustatyti kompensacinį mechanizmą, kuris veiktų per VIAP schemą, kuomet lėšos už VIAP teikimą būtų surenkamos iš gaminančių vartotojų ir kitų elektros energijos vartotojų, atsižvelgiant į gaminančių vartotojų sukuriamą finansinį poveikį dėl didmeninės elektros energijos rinkos kainų pokyčių. Kompensacinis mechanizmas užtikrintų ilgalaikį gaminančių vartotojų veiklos modelio tvarumą ir subalansuotą elektros energiją gaminančių vartotojų plėtrą, nedarant neigiamo poveikio kitiems rinkos dalyviams. Remiantis Tarybos atliktu modeliavimu, įgyvendinus kompensacinį mechanizmą, vartotojų mokama VIAP dedamoji vidutiniškai sudarys iki 0,6 Eur per mėnesį per vartotoją. Prognozuojama, jog įgyvendinus kompensacinį mechanizmą, gaminančių vartotojų mokama VIAP dedamoji už į elektros tinklus patiektą energijos kiekį sudarys iki 5 Eur per mėn. per gaminantį vartotoją.

Vyriausybės siūloma schema yra reikalinga tam, kad sistemos kaštai pasiskirstytų tolygiai, ne vien tik likusiems (ne gaminantiems) rinkos vartotojams, ypač tiems, kurie neturi galimybių investuoti į saulės elektrines ar kitus AEI sprendimus.

Energetikos politika turi būti subalansuota ir užtikrinti visų vartotojų – tiek gaminančių, tiek negaminančių – interesų balansą. Siūlomi įstatymo pakeitimai sudaro prielaidas tvaresniam rinkos funkcionavimui, aiškesniam kaštų paskirstymui ir rinkos konkurencijos išlaikymui.

„Investors' Forum“ pasirengęs ir toliau aktyviai prisidėti prie diskusijų, teikti ekspertines įžvalgas ir padėti užtikrinti, kad Lietuvos energetikos sistema būtų konkurencinga, socialiai teisinga ir patraukli investicijoms. Manome, kad, siekiant didesnio tvarumo, turime diskutuoti kaip paskatinti vartotojus keisti savo įpročius ir prisidėti prie bendros sistemos gerinimo.

Pagarbiai

Vytautas Šilinskas

Vykdomasis direktorius

